

Međunarodni sud za krivično gonjenje lica
odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T
IT-08-91-T
Datum: 1. avgust 2011.
Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 1. avgusta 2011.

TUŽILAŠTVO

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**ODLUKA PO ZAHTEVU MIĆE STANIŠIĆA ZA DOSTAVLJANJE SPISKA
DOKAZNIH PREDMETA I DOKUMENATA OZNAČENIH RADI
IDENTIFIKACIJE (MFI) IZ PREDMETA VOJISLAV ŠEŠELJ (IT-03-67)**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

Branioci Miće Stanišića (IT-08-91-T)

g. Slobodan Zečević
g. Slobodan Cvijetić

I. UVOD

1. Pretresno veće III (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rešava po zahtevu koji je Mićo Stanišić (dalje u tekstu: podnosilac zahteva), optuženi u predmetu br. IT-08-91-T, *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, podneo na javnom osnovu 28. februara 2011, kojim podnosilac zahteva traži od Veća da naloži sekretarijatu Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Sekretarijat) da njegovom braniocu dostavi spisak javnih i poverljivih dokaznih predmeta uvrštenih u spis u predmetu br. IT-03-67-T *Tužilac protiv Vojislava Šešelja* (dalje u tekstu: predmet *Šešelj*) i dokumenata označenih radi identifikacije kao MFI u predmetu *Šešelj*, a koji nisu uvršteni u spis u ovom predmetu (dalje u tekstu: Zahtev).¹

II. ISTORIJAT POSTUPKA

2. Veće je javnom odlukom od 18. septembra 2008. odlučilo da do kraja postupka odgodi rešavanje svih zahteva javnosti za pristup dokaznim predmetima uvrštenim u spis, osim zahteva optuženih pred Međunarodnim sudom kojima bi ti dokazi mogli zatrebati u pripremanju njihove odbrane ili zahteva nacionalnih sudova.²

3. Dana 10. marta 2010, podnosilac Zahteva je ovom Veću podneo na javnom osnovu zahtev za dostavljanje svih poverljivih dokumenata u predmetu *Šešelj* (dalje u tekstu: Zahtev od 10. marta 2010).³

4. Veće je odlukom od 27. avgusta 2010. zavedenom na javnom osnovu (Odluka od 27. avgusta 2010),⁴ konstatovalo da postoji dovoljan neksus između predmeta *Stanišić i Župljanin* i predmeta *Šešelj*⁵ i odobrilo podnosiocu Zahteva obelodanjivanje svih transkripata pretresa sa zatvorenih ili delimično zatvorenih sednica, poverljivih *inter*

¹ "Zahtev g. Miće Stanišića da se Sekretarijatu izda nalog da njegovim braniocima dostavi spisak dokaznih predmeta u predmetu *Šešelj* (IT-03-67)", javno, 28. februar 2011. (dalje u tekstu: Zahtev), par. 4.

² "Odluka o davanju dokaznih predmeta na uvid javnosti", javno, 18. septembar 2008.

³ "Zahtev Miće Stanišića za pristup kompletnom poverljivom materijalu u predmetu *Šešelj*", javno, 10. mart 2010 (dalje u tekstu: Zahtev od 10. marta 2010), par. 1-3.

⁴ "Odluka po zahtevima Miće Stanišića i Stojana Župljanina da im se obelodane poverljivi dokumenti iz predmeta *Vojislav Šešelj* (IT-03-67)", javno 27. avgust 2010. (dalje u tekstu: Odluka od 27. avgusta 2010).

⁵ Odluka od 27. avgusta 2010, par. 33-35.

partes podnesaka i poverljivih *inter partes* odluka Veća, kao i svih poverljivih dokaznih predmeta uvrštenih u spis u predmetu *Šešelj*.⁶ S druge strane, Veće je odbilo zahtev podnosioca Zahteva u vezi s obelodanjivanjem poverljivih *ex parte*⁷ dokumenata i dokumenata koje je tužilaštvo prikupilo tokom faze istrage za pripremu predmeta.⁸

5. Optuženi nije pismeno odgovorio na Zahtev, ali je na pretresu 30. marta 2010. rekao Veću da se u načelu ne protivi obelodanjivanju dokumenata u vezi s ovim predmetom kada to obelodanjivanje traži odbrambeni tim nekog drugog optuženog pred Međunarodnim sudom.⁹

6. Tužilaštvo o Zahtevu nije iznelo svoj stav.

III. ARGUMENTI PODNOSIOCA ZAHTEVA

7. U prilog svom Zahtevu, podnosilac Zahteva traži od Veća da naloži Sekretarijatu da dostavi njegovom braniocu spisak sa: 1) javnim i poverljivim dokaznim predmetima uvrštenim u spis u predmetu *Šešelj*, i 2) dokumentima označenim radi identifikacije (MFI), ali neuvrštenim u spis (dalje u tekstu: dokumenti MFI).¹⁰

8. Podnosilac Zahteva smatra da će na osnovu spiska moći da odredi da li želi da mu se dostave dokazni predmeti potrebni za pripremu njegove odbrane.¹¹

9. Osim toga, podnosilac Zahteva precizira da ga je Sekretarijat obavestio da je potreban nalog Veća da bi se dobio spisak javnih i poverljivih dokaznih predmeta uvrštenih u spis u predmetu *Šešelj*, kao i dokumenata MFI.¹²

IV. MERODAVNO PRAVO

⁶ Odluka od 27. avgusta 2010, par. 39. Radi se o poverljivim *inter partes* dokumentima na koje se ne odnosi pravilo 70 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik). Što se tiče dokumenata na koje se odnosi pravilo 70 Pravilnika, Veće je odobrilo njihovo obelodanjivanje samo pod uslovom da se prethodno dobije potrebni pristanak.

⁷ Odluka od 27. avgusta 2010, par. 37.

⁸ Odluka od 27. avgusta 2010, par. 30.

⁹ Pretres od 30. marta 2010, transkript na francuskom, 15862.

¹⁰ Zahtev, par. 4.

¹¹ Zahtev, par. 4.

¹² Zahtev, par. 5.

10. Član 21(2) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) predviđa da svako lice protiv kojeg je podignuta optužnica ima pravo na pravično i javno suđenje, uz ograde predviđene članom 22 Statuta.

11. Prema članu 21(4)(b) Statuta, svaki optuženi pred Međunarodnim sudom ima pravo na odgovarajuće vreme i uslove za pripremu odbrane.

12. Što se tiče poverljivog *inter partes* materijala, strana u postupku ima pravo da traži materijal iz nekog drugog postupka na Međunarodnom sudu koji bi joj pomogao u pripremi izvođenja dokaza ukoliko je identifikovana ili opisana opšta priroda traženog materijala i ako je za svaki takav pristup pokazana legitimna forenzička svrha.¹³ Naime, pre nego što odobri zahtev za pristup poverljivim dokumentima, Pretresno veće se mora uveriti da je strana koja podnosi zahtev pokazala da postoji "verovatnoća da bi pristup zatraženom materijalu suštinski pomogao moliocu u izvođenju dokaza ili da makar postoje dobri izgledi da bi mu pomogao,"¹⁴ a da pritom nije potrebno da navede konkretan razlog zbog kojeg postoji verovatnoća da će baš svaki od tih materijala biti od koristi.¹⁵ Taj uslov je ispunjen tako što će strana koja podnosi zahtev pokazati "neksus između predmeta molioca i predmeta iz kojih su materijali zatraženi", koji čini preklapanje dva predmeta po pitanju teritorije, vremenskog perioda ili drugih činjenica.¹⁶ Veće osim toga podseća da načelo jednakosti sredstava podrazumeva da je optuženi u istoj situaciji kao i tužilaštvo koje ima pristup svim podnescima zavedenim *inter partes*, kako bi mogao da razume postupak i dokazne predmete i da oceni njihovu relevantnost u odnosu na vlastiti predmet.¹⁷ Stoga, kad je neki optuženi jednom dobio odobrenje za

¹³ V. posebno "Odluka po Stanišićevom zahtevu za pristup poverljivom materijalu u predmetu Šešelj u skladu s pravilom 75(G)(i)", javno, 24. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa Stanišićem), par. 12; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, "Odluka po Zahtjevu Radovana Karadžića da mu se dozvoli pristup poverljivom materijalu iz predmeta *Dragomir Milošević*", javno, 19. maj 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*), par. 7.

¹⁴ Odluka u vezi sa Stanišićem, par. 11; Odluka u predmetu *Milošević*, par. 8.

¹⁵ *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića i Dragana Jokića*, predmet br. IT-02-60-A "Odluka po Zahtjevu Radivoja Miletića za pristup poverljivim informacijama", javno, 9. septembar 2005. (Odluka u vezi s Miletićem), str. 4.

¹⁶ Odluka u vezi sa Stanišićem, par. 12; Odluka u predmetu *Milošević*, par. 8; v. takođe *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, "Odluka po Zahtevu Momčila Perišića za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Dragomir Milošević*", javno, 27. april 2009., par. 5; *Tužilac protiv Darija Kordića i Marija Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, "Odluka po Zahtjevu Hadžihasanovića, Alagića i Kubure za pristup poverljivom propratnom materijalu, transkriptima i dokaznim predmetima u predmetu *Kordić i Čerkez*", javno, 23. januar 2003, str.4; *Tužilac protiv Milana Martića*, predmet br. IT-95-11-A, "Odluka po Zahtevu Jovice Stanišića za pristup poverljivom svedočenju i dokaznim predmetima u predmetu *Martić*", na osnovu pravila 75(G)(i)", javno, 22. februar 2008, par. 9.

¹⁷ Odluka u vezi s Miletićem, str. 4.

pristup poverljivim dokaznim predmetima ili poverljivim svedočenjima sa zatvorenih sednica u nekom drugom predmetu pred Međunarodnim sudom, mora imati mogućnost pristupa zahtevima, podnescima, odlukama i transkriptima pretresa koji se na njih mogu odnositi.¹⁸

13. Istovremeno, na osnovu pravila 68 Pravilnika, tužilaštvo ima obavezu da što je moguće pre obelodani odbrani sve dokazne predmete za koje zna da su u celosti ili delimično oslobađajući za optuženog ili da mogu osporiti dokazne predmete tužilaštva. Ako odbrana oceni da tužilaštvo nije ispunilo svoju obavezu, ona može zatražiti obelodanjivanje dokaznih predmeta koji su u posedu tužilaštva pokazavši na koji način su oni verovatno oslobađajući.¹⁹ Tužilaštvo treba da odredi koji dokazni predmeti ispunjavaju uslove za obelodanjivanje na osnovu pravila 68 Pravilnika i tu dužnost mora izvršiti u dobroj veri.²⁰

14. Osim toga, što se tiče predlaganja dokaznih predmeta, ovo Veće je javnim nalogom od 15. novembra 2007. saopštilo stranama u postupku da dokumentarni dokazi i drugi dokazi mogu biti podneti radi identifikacije i da im se može odrediti broj.²¹ Veće je pored toga navelo da će predočeni dokazi biti prihvaćeni tek pošto se Veće usmenim ili pismenim putem izjasni o njihovoj prihvatljivosti, nakon čega će im biti dodeljen definitivni broj dokaznog predmeta.²²

15. Veće takođe podseća da je konstantna praksa Međunarodnog suda, u vezi sa zahtevima drugih optuženih na Međunarodnom sudu za obelodanjivanje dokumenata predočenih svedocima na pretresu, dokumenata za koje je zatraženo uvrštavanje u spis ili dokaznih predmeta, obuhvata obelodanjivanje samo onih "dokaznih predmeta" koji su

¹⁸ Odluka u predmetu Milošević, par. 11-12.

¹⁹ *Tužilac protiv Juvénala Kajalijelija*, predmet br. ICTR-98-44A-T, "Odluka po Hitnom zahtevu Kajalijelija i odobrenje da uloži žalbu, s Dodacima u prilog Hitnom zahtevu za obelodanjivanje materijala na osnovu pravila 66(B) i 68 Pravilnika o postupku i dokazima", javno, 5. juli 2001, par. 13; *Tužilac protiv Ignacea Bagilisheme*, predmet br. ICTR-95-1A-T, "Odluka po Zahtevu odbrane na osnovu pravila 73 Pravilnika o postupku i dokazima za upućivanje sudskog poziva svedocima", javno, 8. jun 2000. par. 15. *Tužilac protiv Zejnila Delalića, Zdravka Mucića poznatog i kao "Pavo", Hazima Delića, Esada Landže poznatog i kao "Zenga"*, predmet br. IT-96-21-T "Odluka po Zahtjevu optuženog Hazima Delića za iznošenje oslobađajućih informacija u skladu sa pravilom 68", javno, 24. jun 1997, par. 12-13, 15, 18.

²⁰ *Tužilac protiv Miroslava Brale*, predmet br. IT-95-17-A, "Odluka po Zahtjevima za pristup *ex parte* dijelovima žalbenog spisa i za objelodanjivanje materijala koji sadrži olakšavajuće faktore", javno, 30. avgust 2006, par. 30.

²¹ "Nalog o smernicama za izvođenje dokaza i ponašanje strana tokom postupka", javno, 15. novembar 2007, Dodatak, par. 8.

²² *Ibid.*

definitivno uvršteni u spis. Tako je, na primer, u predmetu br. IT-04-81-T *Tužilac protiv Momčila Perišića* (dalje u tekstu: predmet *Perišić*), konkretno kad se radilo o zahtevu optuženog Zdravka Tolimira za obelodanjivanje poverljivih materijala "koji su korišćeni prilikom ispitivanja svedoka, ali nisu uvršteni u dokaze" pretresno veće konstatovalo da se takvi dokumenti ne mogu smatrati "poverljivim materijalom" i stoga se proglasilo nenadležnim da odlučuje po takvom zahtevu i odobrilo zahtev za obelodanjivanje dokaza koji su definitivno uvršteni u spis.²³

16. Pored toga, Veće napominje da je u predmetu br. IT-05-87-A, *Tužilac protiv Nikole Šainovića i drugih*, Žalbena veće takođe ograničilo obelodanjivanje dokaznih predmeta drugim optuženima pred Međunarodnim sudom na "dokazne predmete" definitivno uvrštene u spis.²⁴

V. DISKUSIJA

A. O zahtevu za dostavljanje spiska s javnim i poverljivim dokaznim predmetima uvrštenim u spis u predmetu Šešelj²⁵

17. Veće smatra da pristup spisku javnih dokaznih predmeta može podnosiocu Zahteva omogućiti da odredi da li mu dokazni predmeti uvršteni u spis na javnom osnovu u predmetu *Šešelj* mogu pomoći u pripremanju odbrane, a samim tim i da odredi da li želi tražiti od Veća da se ti dokumenti obelodane.²⁶

18. Istovremeno, Veće smatra da pristup spisku poverljivih dokaznih predmeta može omogućiti podnosiocu zahteva da proveriti da li su mu stvarno obelodanjeni svi poverljivi

²³ *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, "Odluka po Hitnom zahtjevu Zdravka Tolimira za objelodanjivanje poverljivog materijala iz predmeta *Perišić*", javno 30. septembar 2010. (francuska verzija zavedena 12. oktobra 2010), par. 1, 11 i 13. U tom smislu v. takođe: *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, "Odluka po Zahtjevu generala Miletića za pristup poverljivim podacima u predmetu *Karadžić*", javno 31. mart 2010, par. 1 i 20(a)(ii). Veće napominje da je zahtev bio opštije prirode – "dokazima koji će biti uvršteni u spis ili podneseni na poverljivoj osnovi tokom ostatka suđenja" i da je pretresno veće naložilo obelodanjivanje "dokaznih predmeta", v. takođe *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, "Odluka po Zahtevu odbrane za pristup transkriptima, dokaznim predmetima i dokumentima u predmetu *Đorđević*", javno, 10. jun 2009, par. 21 i str. 8.

²⁴ *Tužilac protiv Nikole Šainovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A "Odluka po zahtevu Vlastimira Đorđevića za pristup transkriptima, dokaznim predmetima i dokumentima", javno, 16. februar 2010, posebno par. 21.

²⁵ Zahtev, par. 4.

²⁶ Veće podseća da je Odlukom od 27. avgusta 2010. odobrilo obelodanjivanje poverljivih *inter partes* dokumenata podnosiocu Zahteva: v. gore, par. 3 i 4.

dokazni predmeti na koje se odnosi Odluka od 27. avgusta 2010.²⁷ s obzirom na to da se ne može isključiti materijalna greška u dostavljanju ili neki propust.

19. Veće stoga smatra da obelodanjivanje spiska javnih i poverljivih dokaznih predmeta uvrštenih u spis u predmetu *Šešelj* podnosiocu Zahteva od strane Sekretarijata, može pomoći podnosiocu Zahteva da pripremi svoju odbranu.

B. O zahtevu za obelodanjivanje spiska s dokumentima označenim radi identifikacije (MFI) u predmetu *Šešelj*²⁸

20. Pre svega, Veće konstatuje da su dokumenti koji još imaju status MFI u predmetu *Šešelj* malobrojni i većinom se radi o dokumentima u vezi sa svedočenjem optuženog u predmetu br. IT-02-54 *Tužilac protiv Slobodana Miloševića* (dalje u tekstu: predmet *Milošević*), a koji su i u tom predmetu imali status dokumenata označenih radi identifikacije.

21. Naime, Veće podseća da je odlukom od 30. oktobra 2007. naložilo da tužilaštvo označi radi identifikacije sledeće dokumente: dokumente korišćene prilikom svedočenja optuženog u predmetu *Milošević* koji su bili prihvaćeni ranije, prilikom drugih svedočenja u predmetu *Milošević*, kao i dokumente koji su ponuđeni prilikom svedočenja optuženog u predmetu *Milošević* i koji su označeni radi identifikacije u tom predmetu (dalje u tekstu: Odluka od 30. oktobra 2007).²⁹ Naime, Veće je ocenilo da ti dokumenti treba da budu označeni radi identifikacije, kako bi se omogućilo bolje razumevanje transkripta suđenja u predmetu *Milošević* koji je uvršten u spis Odlukom od 30. oktobra 2007.³⁰

22. U pogledu merituma, Veće napominje da su dokumenti označeni radi identifikacije, dokumenti kojima je dodeljen privremeni broj i koji nisu uvršteni u spis. Stoga Veće smatra da se dokumente označene radi identifikacije ne može smatrati dokaznim predmetima.

²⁷ Odluka od 27. avgusta 2010, par. 39.

²⁸ Zahtev, par. 4.

²⁹ V. "Odluka po Zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis transkripata svedočenja optuženog u predmetu *Milošević*", javno, 30. oktobar 2007. (dalje u tekstu: Odluka od 30. oktobra 2007).

³⁰ Odluka od 30. oktobra 2007, str. 3.

23. Prema tome, Veće smatra da nije nadležno da razmatra zahtev za obelodanjivanje spiska dokumenata označenih radi identifikacije.

24. Međutim, Veće podseća podnosioca Zahteva da je tužilaštvo jedinstven i nerazdvojni organ, pa tim tužilaštva iz predmeta *Stanišić i Župljanin* mora ispuniti svoje obaveze obelodanjivanja koje mu nameću pravila 66 i 68(i) Pravilnika, obelodanjivanja koje bi se eventualno moglo ticati dokumenata koji nisu uvršteni u spis u predmetu *Šešelj*, ali su označeni radi identifikacije.

IZ TIH RAZLOGA, na osnovu članova 21(2) i 21(4)(b) Statuta i pravila 54 i 73 Pravilnika,

DELIMIČNO ODOBRAVA Zahtev.

NALAŽE Sekretarijatu da obelodani braniocu podnosioca Zahteva spisak javnih i poverljivih dokaznih predmeta uvrštenih u spis u ovom predmetu.

ODBIJA Zahtev u preostalom delu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, a merodavan je tekst na francuskom.

/potpis u originalu/
Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući

Dana 1. avgusta 2011.
Hag (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]